

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy
– Kodeks karny i ustawy – Kodeks karny wykonawczy**

W dniu 10 września 2004 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny i ustawy – Kodeks karny wykonawczy.

Celem nowelizacji jest zmiana uregulowań dotyczących orzekania przez sądy nawiązek i świadczeń pieniężnych oraz wykorzystania pochodzących z nich środków. Ustawa w art. 47 § 3 i w art. 49 § 2 wprowadza fakultatywność orzekania wskazanych środków karnych oraz zmierza do zapewnienia kierowania przez sądy orzekanych przez nie świadczeń na cele bezpośrednio związane z ochroną dóbr naruszonych lub zagrożonych przestępstwem za które skazano sprawcę, czyli na rzecz instytucji, stowarzyszeń, fundacji lub organizacji społecznych, których podstawowym celem statutowym jest ochrona tych dóbr.

W art. 48 ustawa wprowadza kwotowy system orzekania nawiązki, ułatwiając i przyspieszając czas orzekania w sprawie.

Istotną zmianą jest wprowadzona w ustawie możliwość sprawowania kontroli nad wydatkowaniem przez beneficjentów środków pochodzących z orzeczonych przez sądy nawiązek i świadczeń pieniężnych - dotychczas gospodarowanie tymi środkami pozostawało poza kontrolą. Ustawa przewiduje, że podmioty te będą obowiązane przedstawiać Ministrowi Sprawiedliwości coroczne sprawozdania dotyczące wysokości oraz wykorzystania otrzymanych środków.

Ustawa nakłada na Ministra Sprawiedliwości obowiązek prowadzenia wykazu, do którego będą wpisane te instytucje, stowarzyszenia, fundacje lub organizacje społeczne do których podstawowych zadań lub celów statutowych należy ochrona zdrowia, ochrona środowiska oraz spełnianie świadczeń na cele bezpośrednio związane z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych. Warunkiem umieszczenia w wykazie jest prowadzenie przez te podmioty (z wyjątkiem instytucji) działalności obejmującej terytorium całego kraju.

Uwagi szczegółowe:

- 1) W art. 3 w ust. 2 należy rozważyć prawidłowość zapisanego w tym przepisie odesłania do art. 49a § 1. W analogicznym zapisie art. 49a § 2 k. k. ustawa przywołuje jedynie przepisy art. 47 i 49 Kodeksu karnego.
  - w art. 3 w ust. 2 skreśla się wyrazy "i 49a § 1";
- 2) W art. 3 w ust. 2 na końcu zdania pierwszego, należy dodać wyraz "ustawy" co uczyni przepis czytelniejszym i wskaże, że wyraz "ogłoszenia" odnosi się do ogłoszenia ustawy a nie wykazu, o którym mowa w przepisie.
- 3) Art. 3 ust. 1 ustawy stanowi, że wchodzi ona w życie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Ust. 2 tego artykułu reguluje kwestie związane z powstaniem i opublikowaniem po raz pierwszy wykazu podmiotów, o których mowa w art. 47 i 49. Przepis wskazuje, że wykaz będzie opublikowany najwcześniej 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy. Oznacza to, że sądy orzekające w sprawach otrzymają tekst wykazu najwcześniej w dniu wejścia w życie ustawy. Zasady prawidłowej legislacji wymagają aby na etapie tworzenia prawa unikać wprowadzania norm powodujących, już w założeniu, stan niepewności i dyskomfortu u podmiotów mających ustanawiane prawo stosować.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości należy dzień publikacji wykazu przesunąć na jakiś czas przed dniem wejścia w życie ustawy.

Oprac. B. Mandyliś